

Original Research Article

DOI: 10.14456/jdl.2024.27

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐมเขต 2

The Formative Leadership of Administrators in School Under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 2

พิมพณาร่า ประทุมไพรขจร¹ และ พระมหาธำรงค์ ฐิตปุณณ^{2*}

Pimnara Pathumprikhajorn¹ and Phramaha Thamrong Thitapunno^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1. พิมพณาร่า ประทุมไพรขจร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย

Pimnara Pathumprikhajorn
Faculty of Educational Administration,
Mahamakut Buddhist University,
Thailand.

Email: pimnara678@gmail.com

Corresponding Author*

2. พระมหาธำรงค์ ฐิตปุณณ ดร.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย

Phramaha Thamrong Thitapunno, Dr.
Faculty of Educational Administration,
Mahamakut Buddhist University,
Thailand.

Email: rongsamathi@gmail.com

คำสำคัญ:

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; การบริหารงานใน
สถานศึกษา

Keywords:

Formative Leadership; Administrators
in School

Article history:

Received: 06/12/2023

Revised: 26/22/2024

Accepted: 25/02/2024

Available online: 31/03/2024

How to Cite:

Pathumprikhajorn, P. & Thitapunno, T.
(2024). The Formative Leadership of
Administrators in School Under Nakhon
Pathom Primary Educational Service
Area 2, *Journal Damma for Life*, 30(1),
366-388.

ABSTRACT

This research article aims; 1) to study the creative leadership of school administration under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office, Area 2. 2) To study administration in educational institutions. Under the jurisdiction of the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office, Area 2. 3) To study the creative leadership of educational institution administrators that affects administration in educational institutions under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office, Area 2. The research sample consists of 92 schools under the jurisdiction of the Educational Service Area Office, Area 2, Nakhon Pathom Primary Education Office, with data collected from 552 participants. The research utilized a questionnaire as the data collection tool and employed pre-built statistical programs for data analysis. Statistical methods used for analysis included Frequency, Percentage, Arithmetic Mean, Standard Deviation, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings indicate that the analysis of the creative leadership qualities of school administrators affiliated with the Educational Service Area Office, Area 2, Nakhon Pathom Primary Education Office, is generally at a very high level. When considering specific aspects, the highest levels were observed in Vision, Emotional Intelligence, and Flexibility, in that order. Regarding the analysis of management practices in educational institutions under the supervision of the Educational Service Area Office, Area 2, Nakhon Pathom Primary Education Office, overall performance was rated as very high. In specific areas, the highest levels were observed in General Management, Budget Management, Personnel Management, and Academic Management, respectively. The creative leadership qualities of school administrators were found to significantly influence the management of educational institutions, particularly in the area of flexibility, with a predictive efficiency of 12.2%. The prediction has a coefficient of 0.142. The predictive equations in raw scores and standardized scores are $\hat{Y}_{tot} = 3.858^{**} + .202^{**}(X_2)$ and $Z^{\wedge'} = .349^{**}(X_2)$, respectively.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 92 โรงเรียน จำนวนผู้ให้ข้อมูล 552 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ ด้านยืดหยุ่น ตามลำดับ การวิเคราะห์ผลการบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการงานบุคคล และด้านการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ และ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้แก่ ด้านการยืดหยุ่น ประสิทธิภาพในการทำนายได้ร้อยละ 12.2 และมีความคาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ 0.142 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y}_{tot} = 3.858^{**} + .202^{**}(X_2)$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z' = .349^{**}(X_2)$

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) เป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศมีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัยใฝ่รู้มีความรู้มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) การจัดการศึกษาของโรงเรียน มีหน้าที่และรับผิดชอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานทั่วไป โดยเป็นไปตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกคนในสถานศึกษานั้นมิใช่เรื่องง่าย เพราะไม่เพียงแต่ต้องเผชิญกับความยุ่งยากจากบุคคลภายในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องเผชิญกับบุคคลภายนอกสถานศึกษาด้วย บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารสถานศึกษา ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เปิดใจกว้างยอมรับการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้บริหารที่มีความสามารถในการคิดและมองปัญหา พร้อมเห็นทางออกของปัญหาที่ หลายมุมมอง หลายทิศทาง หลายมิติ สามารถปรับเปลี่ยนความคิดและวิธีการได้ ตลอดเวลา มองภาพในอนาคตอย่าง ชัดเจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในการดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้ การกำกับ ดูแล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของพื้นที่ 4 อำเภอ ประกอบด้วย 1. อำเภอนครชัยศรี 2. อำเภอสสามพราน 3. อำเภอบางเลน และ 4. อำเภอพุทธมณฑล ซึ่งโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 121 โรงเรียนปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ได้ดำเนินการเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดทิศทางขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดระบบนิเทศ กำกับติดตาม ดูแลภารกิจหลักของโรงเรียน 4 ด้าน คือด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป ด้วยการยกระดับให้มีมาตรฐานโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากข้อมูลการทดสอบระดับชาติของสำนักงานมาตรฐานการทดสอบ (O-NET) ปีการศึกษา 2561 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในทุกกลุ่มสาระ ซึ่งประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ต้องได้รับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนา ด้วยปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากสาเหตุหลายประการเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ การบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายในสถานศึกษา

จากความเป็นงานและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์และเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาให้บริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ (Behavioral Theories) เป็นการพัฒนาในช่วงปี ค.ศ.1940 – 1960 แนวคิดหลักของทฤษฎี คือ ให้มองในสิ่งที่ผู้นำปฏิบัติและชี้ให้เห็นว่าทั้งผู้นำและผู้ตามต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน นักทฤษฎี ได้แก่ Kurt Lewin, Rensis Likert, Blake and Mouton และ Douglas McGregor ซึ่ง เคอร์ท (Kurt Lewin's Studies Lewin) (Desmond & Wilson, 2019) แบ่งลักษณะผู้นำเป็น 3 แบบ คือ

1. ผู้นำแบบอัตตนิยมหรืออัตตา (Autocratic Leaders) จะตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แน่นอนขึ้นอยู่กับตัวผู้นำเอง คิดถึงผลงานไม่คิดถึงคน บางครั้งทำให้เกิดศัตรูได้ ผู้นำลักษณะนี้จะใช้ได้ดีในช่วงภาวะวิกฤตเท่านั้น ผลของการมีผู้นำลักษณะนี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง และไม่เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. ผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic Leaders) ใช้การตัดสินใจของกลุ่มหรือให้ผู้ตามมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นส่วนรวม ทำงานเป็นทีม มีการสื่อสารแบบ 2 ทาง ทำให้เพิ่มผลผลิตและความพึงพอใจในการทำงาน บางครั้งการอิงกลุ่มทำให้ใช้เวลานานในการตัดสินใจ ระยะเวลาที่เร่งด่วนผู้นำลักษณะนี้ไม่เกิดผลดี

3. ผู้นำแบบตามสบายหรือเสรีนิยม (Laissez- Faire Leaders) จะให้อิสระกับผู้ใต้บังคับบัญชาเต็มที่ในการตัดสินใจแก้ปัญหา จะไม่มีการกำหนดเป้าหมายที่แน่นอน ไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่มีระเบียบ จะทำให้เกิดความคับข้องใจหรือความไม่พอใจของผู้ร่วมงานได้และได้ผลผลิตต่ำ การทำงานของผู้นำลักษณะนี้เป็นการกระจายงานไปที่กลุ่ม ถ้ากลุ่มมีความรับผิดชอบและมีแรงจูงใจในการทำงานสูง สามารถควบคุมกลุ่มได้ดี มีผลงานและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ไลเคอร์ท (Likert's Michigan Studies) และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยมิชิแกนทำการวิจัยด้านภาวะผู้นำโดยใช้เครื่องมือที่ Likert และกลุ่มคิดขึ้น ประกอบด้วย ความคิดรวบยอดเรื่อง ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และการใช้อิทธิพล การตัดสินใจ การตั้งเป้าหมาย การควบคุมคุณภาพและสมรรถนะของเป้าหมาย โดยแบ่งลักษณะผู้นำเป็น 4 แบบ คือ แบบใช้อำนาจ (Explorative – Authoritative) แบบใช้อำนาจเชิงเมตตา (Benevolent – Authoritative) แบบปรึกษาหารือ (Consultative – Democratic) และ แบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Participative – Democratic) ไลเคอร์ท พบว่า การบริหารแบบที่ 4 จะทำให้ผู้นำประสบผลสำเร็จและเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ และยังพบว่าผลผลิตสูงขึ้นด้วย ซึ่งความสำเร็จขึ้นกับการมีส่วนร่วมมากน้อยของผู้ใต้บังคับบัญชา

เบลค และ เมอตัน (Blake and Mouton's managerial Grid) กล่าวว่า ภาวะผู้นำที่ดีมีปัจจัย 2 อย่าง คือ คน (People) และผลผลิต (Product) โดยกำหนดคุณภาพและลักษณะสัมพันธภาพของคนเป็น 1 – 9 และกำหนดผลผลิตเป็น 1 – 9 เช่นกัน และสรุปว่าถ้าคนมีคุณภาพสูงจะส่งผลให้ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพสูงตามไปด้วย เรียกรูปแบบนี้ว่า Nine-Nine Style (9, 9 style) ซึ่งรูปแบบของการบริหารแบบตาข่ายนี้จะแบ่งลักษณะเด่น ๆ ของผู้นำไว้ 5 แบบ คือ แบบมุ่งงานเป็นหลัก แบบมุ่งคนเป็นหลัก แบบมุ่งงานต่ำมุ่งคนต่ำ แบบทางสายกลาง และแบบทำงานเป็นทีม

ตามแนวคิดของเบลค และ เมอตัน (Blake and Mouton) รูปแบบของผู้นำมี 5 รูปแบบ ได้แก่ แบบมุ่งงาน (Task-Oriented/Authority Compliance) แบบมุ่งคนสูง (Country Club Management) แบบมุ่งงานต่ำมุ่งคนต่ำ (Impoverished) แบบทางสายกลาง (Middle of The Road Management) แบบทำงานเป็นทีม (Team Management) เมคเจอเกอร์ (McGregor's : Theory X and Theory Y) เป็นนักจิตสังคมชาวอเมริกา ซึ่งทฤษฎีนี้เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแรงจูงใจและทฤษฎีความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโลว์ ซึ่ง McGregor มีความเห็นว่า การทำงานกับคนจะต้องคำนึงถึง ธรรมชาติของมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ คือ มนุษย์มีความต้องการพื้นฐาน และต้องการแรงจูงใจ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะต้องให้สิ่งที่ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาต้องการจึงจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธา และกระตือรือร้นช่วยกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายของทฤษฎีเอกซ์ (Theory X) เป็นพื้นฐานของคน คือ ไม่ชอบทำงาน พื้นฐานคนขี้เกียจ อยากได้เงิน อยากสบาย

เพราะฉะนั้นบุคคลกลุ่มนี้จำเป็นต้องคอยควบคุมตลอดเวลา และต้องมีการลงโทษมีกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด และ ทฤษฎีวาย (Theory Y) เป็นกลุ่มที่มองในแง่ดี มีความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ เต็มใจทำงาน มีการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน มีความคิดสร้างสรรค์ และมีศักยภาพในตนเอง

อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามีอยู่จำนวนมากหลายหมวดด้วยกัน ซึ่งแต่ละหมวดนั้นมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนเราทุกคน หลักธรรมดังกล่าวสามารถนำไปใช้กับตัวเองและ ต่อผู้อื่นตลอดจนนำไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียนของแต่ละบุคคลสุดแต่ว่าจะเลือกใช้ให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ได้อย่างไร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนนักศึกษาจะต้องนำหลักธรรมไปในการศึกษาเล่า เรียน หลักธรรมที่มีความจำเป็นสำหรับนักเรียนนักศึกษา คือ หลักอิทธิบาท 4 ซึ่งได้มีผู้รู้และนักการ พุทธทาสภิกขุ (2537: 9) ได้อธิบายว่า อิทธิบาทแยกเป็นอิทธิ แปลว่า ความสำเร็จ บาท แปลว่า ฐานเชิงรองดังนั้นอิทธิบาทจึงแปลว่า รากฐานแห่งความสำเร็จซึ่งมี 4 อย่าง คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะและวิมังสา บุญมี แทนแก้ว (2539: 142) กล่าวว่า ตามหลักพุทธศาสนากล่าวไว้ ว่าผู้หวังความ เจริญควรปฏิบัติในธรรมอันเป็นเครื่องนำไปสู่ความเจริญหรือสำเร็จตามความประสงค์หมายความว่า เมื่อต้องการความเจริญก้าวหน้าต้องสร้างเหตุผลเพื่อให้เกิดผลนั้น ๆ เพราะผลย่อมมาจากเหตุ การสร้างเหตุขึ้นถึงแม้จะยากยิ่งเพียงใด หากใช้คุณธรรมเข้าสนับสนุนแล้วยังจะสำเร็จตามความประสงค์ได้ คุณธรรมที่จะช่วยให้สำเร็จหรือความเจริญก้าวหน้าดังประสงค์ คือ อิทธิบาท 4 สุขีพ ปุญญาอนุภาพ (2541: 19) ได้ให้คำแปลของอิทธิบาท 4 ไว้ 2 ทาง คือ หนึ่ง แปลว่า ข้อปฏิบัติที่ให้อิทธิฤทธิ์ (Basic of Psychic Power) อีกอย่างหนึ่งแปลว่า ข้อปฏิบัติที่ให้อิทธิฤทธิ์ ความสำเร็จ (Low of Success) และสุขีพ ปุญญาอนุภาพ (2539: 676) ได้ให้ความหมาย อิทธิบาท 4 ไว้อีกว่า เป็นคุณให้บรรลุความสำเร็จ 4 อย่างได้แก่ ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น วิริยะ ความเพียร จิตตะ เอาใจใส่ วิมังสา ใช้ปัญญาพิจารณาสอบสวน พระธรรมปิฎก (2546: 842) ได้ให้ความหมายว่า อิทธิบาท 4 ธรรมที่เป็นเหตุให้ ประสบความสำเร็จมี 4 อย่าง คือ ฉันทะ มีความพอใจรักใคร่ คือ พอใจที่จะทำสิ่งนั้นและทำด้วยใจ รักต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จอย่างดีแห่งกิจกรรมหรืองานที่ทำ มิใช่สักว่าทำให้เสร็จ ๆ หรือเพียง เพราะอยากได้รางวัลหรือผลกำไร วิริยะ พากเพียรทำ คือ ขยันหมั่นประกอบหมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วย ความพยายามเข้มแข็งอดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดอ้อย จิตตะ เอาใจฝักใฝ่ คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ ทำนั้นด้วยความคิดไม่ปล่อยใจฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ใช้ความคิดเรื่องนั้นบ่อย ๆ เสมอ ๆ วิมังสา ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน เกินเลยบกพร่องขัดข้องเป็นต้น แปลให้ง่ายตามลำดับว่า “มีใจรัก พากเพียรทำ เอาจิตฝักใฝ่ ใช้ ปัญญาสอบสวน”

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยจึงได้ สรุปรูปแบบของการวิจัย เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ปรากฏดังแผนภูมิที่ 1 ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้ 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1. จินตนาการ 2. ความยืดหยุ่น 3.วิสัยทัศน์ ซึ่ง 3 องค์ประกอบนี้ ได้จากตารางที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ

(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยแบ่งขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล 4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

แผนภูมิภาพที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

วัตถุประสงค์

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยดังที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อให้มีความชัดเจนในการตอบคำถาม ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยและเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึง ตั้งสมมติฐานในการวิจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยได้ดำเนินการตามหัวข้อและขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 121 โรงเรียน จำนวน 1,734 คน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2, 2562: 7)

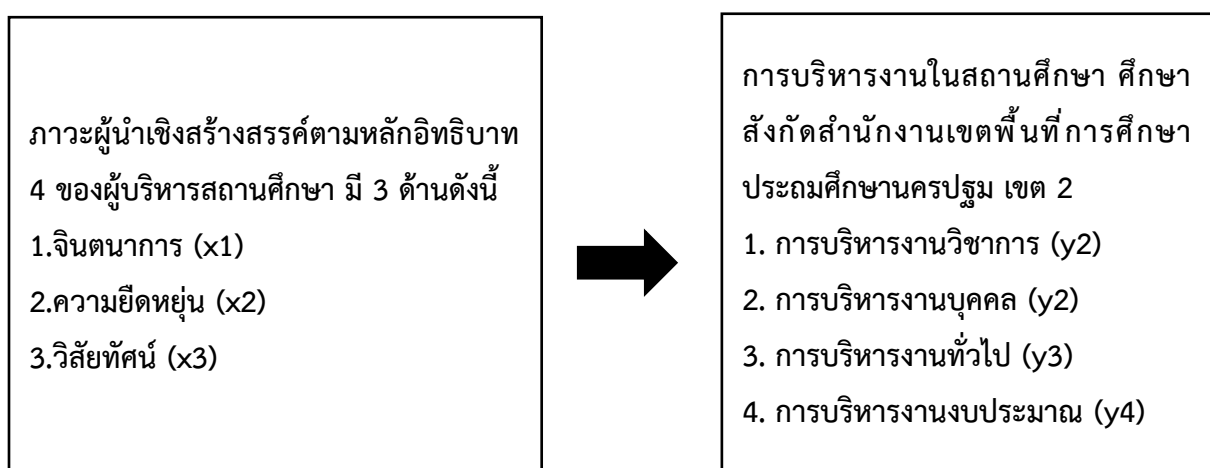
ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐบาลที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 121 แห่งประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนครชัยศรี อำเภอสมาปราน อำเภอบางเลน และอำเภอพุทธมณฑล

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้ 3 องค์ประกอบ คือ 1.จินตนาการ 2.ความยืดหยุ่น 3.วิสัยทัศน์

ตัวแปรตาม คือ ขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล 4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

แผนภูมิภาพที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยการจัดเตรียมโครงการวิจัยเพื่อเสนอขออนุมัติโครงการโดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารตำราฎระเบียบข้อมูลวรรณกรรมสถิติต่างๆรายงานการวิจัยรวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อขอคำแนะนำและความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการจัดทำโครงร่างวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัยเป็นขั้นที่ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือและนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนตรวจสอบความถูกต้องเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และ นำไปทดลองกับโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (try out) จำนวน 5 แห่ง มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าของเชื่อมั่น (reliability) ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือแล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูล

3. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 121 โรงเรียน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2, 2562: 6)

4. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 92 โรงเรียน การประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูป ของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอโดยการ เทียบบัญญัติไตรยางศ์ ได้ดังนี้ อำเภอนครชัยศรี จำนวน 25 โรงเรียน อำเภอบางเลน จำนวน 36 โรงเรียน อำเภอสสามพราน จำนวน 25 โรงเรียน อำเภอพุทธมณฑล จำนวน 6 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานบุคคลหัวหน้างานทั่วไป หัวหน้างานงบประมาณ และครู จำนวน 552 คน

5. เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนแต่ละอำเภอใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก (Simple Random Sampling) ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในแต่ละอำเภอ

2. การสุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็น ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานบุคคล หัวหน้างานทั่วไป หัวหน้างานงบประมาณ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง การสุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครู ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก ดังตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3. ในการสุ่มโรงเรียนแต่ละอำเภอเพื่อให้ได้โรงเรียนตามจำนวนเรียนที่กำหนดผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Stratified Random Sampling) โดยการจับสลาก และเมื่อได้จำนวนโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนด จำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน ด้วยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ได้ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 552 คน มี

ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานบุคคลหัวหน้างานทั่วไป หัวหน้างานงบประมาณ และครู ดังตารางที่ 3.2 แสดงกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

อำเภอ	ประชากร	ก ลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล			
			ผู้อำนวยการ	หัวหน้างาน	ครูผู้สอน	รวม
นครชัยศรี	33	25	25	100	25	150
บางเลน	47	36	36	144	36	216
สามพราน	33	25	25	100	25	150
พุทธมณฑล	8	6	6	24	6	36
รวม	121	92	92	368	92	552

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะของ คำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close ended Question) เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 37) และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมากที่สุด 4 มาก 3 ปานกลาง 2 น้อย 1 น้อยที่สุด ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close ended Question) เป็นแบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 37) และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษา ระดับมากที่สุด 4 หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษา ระดับมาก 3 หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษา ระดับปานกลาง 2 หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษา ระดับน้อย 1 หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษา ระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และให้คำแนะนำ ในการแก้ไขปรับปรุง นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถาม ซึ่งใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยวิธีการ IOC (Index of Item Objective Congruence) เกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มี ค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ธีระ

ศักดิ์ อันารมณฺเณส, 2549: 65) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try - Out) ซึ่งผู้อำนวยการ สถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู ในสถานศึกษา ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่าง 8 แห่ง แห่งละ 4 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 32 คน นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนหาคุณภาพของแบบสอบถาม นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 116-117) โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่มีค่ามากกว่า 0.70 (Cronbach and Shavelson, 2004) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .077

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ส่งถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามวิจัยในครั้งนี้ แล้วไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืน รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายโดยใช้ เกณฑ์แปลผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ดังนี้ 4.51 ถึง 5.00 แปลผลว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับมากที่สุด 3.51 ถึง 4.50 ระดับมาก 2.51 ถึง 3.50 ระดับปานกลาง 1.51 ถึง 2.50 ระดับน้อย 1.00 ถึง 1.50 ระดับน้อยที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานในสถานศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์แปลผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ดังนี้ 4.51 ถึง 5.00 แปลผลว่า การบริหารงานในสถานศึกษา ระดับมากที่สุด 3.51 ถึง 4.50 ระดับมาก 2.51 ถึง 3.50 ระดับปานกลาง 1.51 ถึง 2.50 ระดับน้อย 1.00 ถึง 1.50 ระดับน้อยที่สุด วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 ใช้การวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ซึ่งก่อนการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อมูลเบื้องต้น ของตัวแปรต้น โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 316) แปลความหมาย ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 1.00 แปลผลว่า มีความสัมพันธ์กันสูง 0.31 – 0.70 ปานกลาง 0.01 – 0.30 ต่ำ และ เท่ากับ 0.00 ไม่มีความสัมพันธ์กัน การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์เป็นการวิเคราะห์ตามข้อตกลงเบื้องต้น ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อทดสอบว่าตัวแปรต้น (Independent Variables) ทุกตัวจะไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง เพื่อป้องกัน

ปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพหุคูณ (Multicollinearity) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) เกณฑ์ที่ใช้ คือ ต้องมากกว่า 0.19 ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance inflation factor : (VIF) เกณฑ์ที่ใช้คือ ต้องไม่เกิน 5.3 (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2555)

9. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังต่อไปนี้ สถิติพื้นฐาน ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 552 ฉบับ เมื่อแยกพิจารณาตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และอายุราชการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	236	42.80
	หญิง	316	57.20
รวม		552	100
2	อายุ		
	20 - 30 ปี	243	44.00
	31 - 40 ปี	212	38.40
	41 - 50 ปี	92	16.70
	51 ปีขึ้นไป	5	0.9
รวม		552	100
3	ระดับการศึกษา		
	ปริญญาตรี	432	78.30
	ปริญญาโท	107	19.40
	ปริญญาเอก	13	2.40

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
รวม		552	100
4	ตำแหน่งหน้าที่		
	ผู้อำนวยการ/รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ /รองผู้อำนวยการ	92	16.67
	หัวหน้างาน 4 ฝ่าย	368	66.66
	ครูผู้สอน	92	16.67
รวม		552	100
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง		
	0 - 10 ปี	321	58.20
	11 - 20 ปี	212	38.40
	21 - 30 ปี	19	3.40
	30 ปีขึ้นไป	0	0
รวม		552	100

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพจากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 57.20 และเพศชาย จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 42.80 เมื่อพิจารณาอายุพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมาคือ อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 อายุ 41-50 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และอายุ 51 ปีขึ้นไป มี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 432 คน คิดเป็นร้อยละ 78.30 รองลงมาคือ ปริญญาโท จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 19.40 และ ปริญญาเอก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 เมื่อพิจารณาดำรงหน้าที่ในสถานศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน/รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 หัวหน้างาน 4 ฝ่าย จำนวน 368 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 และครูผู้สอน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 เมื่อพิจารณาอายุราชการการทำงานในสถานศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการไม่เกิน 10 ปี จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 58.20 รองลงมาคือ มีอายุราชการ 11 - 20 ปี จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 อายุราชการ 21 - 30 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 และอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 0 คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ด้านของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เพื่อตอบคำถามการวิจัย 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 อยู่ในระดับใด โดยวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จำนวน 3 ด้านของผู้บริหารสถานศึกษา คือ 1) ด้านจินตนาการ 2) ด้านความยืดหยุ่น 3) ด้านวิสัยทัศน์ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมและรายด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านจินตนาการ	4.88	0.23	ระดับมากที่สุด
2. ด้านความยืดหยุ่น	4.82	0.26	ระดับมากที่สุด
3. ด้านวิสัยทัศน์	4.89	0.22	ระดับมากที่สุด
รวม	4.83	0.17	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า การปฏิบัติงานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่จัดอยู่ในอันดับแรกได้แก่ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.22) รองลงมาได้แก่ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.23) สำหรับด้านที่จัดอยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.26)

การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สามารถวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยจำแนกเป็นรายด้าน ตั้งแต่ตารางที่ 4.3 – 4.7 ประกอบคำอธิบายแต่ละตารางดังนี้

พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถในการบูรณาการทักษะและความรู้ต่างๆในการทำงาน ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.23) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อระดมความคิดอย่างสม่ำเสมอจนตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยบรรยากาศที่เป็นมิตร ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.27) ผู้บริหารสามารถแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.36) ผู้บริหารนำความคิดเห็นจากที่ประชุมมาพิจารณาและนำไปปรับใช้ในการทำงาน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.39) สำหรับด้านที่จัดอยู่ในอันดับท้ายสุด

ได้แก่ ผู้บริหารอำนวยความสะดวกและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.45$)

พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ด้านความยืดหยุ่นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81, S.D. = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสามารถยอมรับข้อผิดพลาดของผู้ใต้บังคับบัญชาได้และร่วมกันแก้ไข ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.30$) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสามารถยอมรับข้อบกพร่องและความต่างของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ($\bar{X} = 4.82, S.D. = 0.39$) ผู้บริหารไม่ยึดความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ($\bar{X} = 4.81, S.D. = 0.40$) ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มองโลกในแง่ดีไม่เคร่งเครียดเกินไป ($\bar{X} = 4.79, S.D. = 0.45$) ผู้บริหารไม่ยึดติดกับความรู้หรือกรอบแนวคิดเดิมๆ ($\bar{X} = 4.78, S.D. = 0.40$) สำหรับข้อที่จัดอยู่ในอันดับท้ายสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการคิด ให้สอดคล้องตามสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.77, S.D. = 0.41$)

พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ด้านวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78, S.D. = 0.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความคิดที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.31$) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารเปิดใจกว้างยอมรับสิ่งใหม่ๆ ($\bar{X} = 4.82, S.D. = 0.45$) ผู้บริหารกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.80, S.D. = 0.41$) ผู้บริหารมีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคกับผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.78, S.D. = 0.42$) ผู้บริหารกำหนดทิศทางและเป้าหมาย เพื่อความสำเร็จในการพัฒนาที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.73, S.D. = 0.50$) ผู้บริหารมีการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ในการทำงาน ($\bar{X} = 4.72, S.D. = 0.57$) สำหรับข้อที่จัดอยู่ในอันดับท้ายสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถคิดไตร่ตรองและตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.56$)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อตอบคำถามการวิจัย ข้อที่ 2 การบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับใด โดยวิเคราะห์ การทำงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัธยฐาน (Median) ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม

วัฒนธรรมองค์กร	$\bar{X}$	SD.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.75	0.27	มากที่สุด
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.84	0.23	มากที่สุด
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.81	0.24	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.91	0.20	มากที่สุด
รวม	4.83	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า การบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.20) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.23) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.24) สำหรับด้านที่จัดอยู่ในอันดับสุดท้ายได้แก่ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.27)

การวิเคราะห์ระดับการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สามารถวิเคราะห์เพื่อหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารให้คำปรึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน และ เสนอ แนวทางให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.43) ผู้บริหารมีการจัดกระบวนการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.50) ผู้บริหารจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.53) ผู้บริหารมีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.48) สำหรับด้านที่จัดเป็นอันดับท้ายสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.57)

พบว่า การบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำกับตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และรายงานผล การใช้งบประมาณของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.36) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.44) ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูลทรัพยากรจัดทำระบบฐานข้อมูล ทรัพยากร ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.39) สำหรับข้อที่จัดเป็นลำดับท้ายสุด ได้แก่ ผู้บริหารวิเคราะห์การจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.37)

พบว่า การบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81, S.D. = 0.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.35$) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารวิเคราะห์ วางแผนและเสนอแนะ การแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.43$) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบจัดทำทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.81, S.D. = 0.40$) ผู้บริหารมีเกณฑ์การประเมินผลงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.79, S.D. = 0.42$) สำหรับข้อที่จัดเป็นอันดับท้ายสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนา สนับสนุนและสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับครูและบุคลากรทางการ ($\bar{X} = 4.78, S.D. = 0.48$)

พบว่า การบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91, S.D. = 0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการประสานงานร่วมกับชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้บริการและประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่สาธารณะ ($\bar{X} = 4.93, S.D. = 0.27$) ข้อที่จัดอยู่ในอันดับท้ายสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการวางแผนและออกแบบระบบงานธุรการ จัดระบบฐานข้อมูล และระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.20$) ผู้บริหารจัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.20$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

การวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัย ข้อที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 หรือไม่ เป็นการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ ขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยพิจารณา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) เพื่อศึกษาภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_{tot}	Y_{tot}
X_1	1				
X_2	.460**	1			
X_3	.140**	.243**	1		

X_{tot}	.738**	.813**	.612**	1	
Y_{tot}	.219**	.349**	.084**	.310**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ ด้านจินตนาการ (X_1) ด้านความยืดหยุ่น (X_2) วิสัยทัศน์ (X_3) เพื่อทำนายตัวแปรตาม (วัฒนธรรมองค์กร) (Y_{tot}) โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) เพื่อคัดเลือกตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Square	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	1.555	1	1.555	76.397	.000
Residual	11.192	550	.020		
Total	12.747	551			

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) 0.349

ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) 0.122

ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) 0.120

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) 0.142

ตารางที่ 7 ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p
	คะแนนดิบ β	ค่ามาตรฐาน Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	3.858	.112		34.597	.000
ด้านความยืดหยุ่น (X_2)	.202	.023	.349	8.741	.000

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น (X_2) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.349 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.122 หมายความว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านความยืดหยุ่นตามหลักอิทธิบาท 4 (X_2) สามารถร่วมกันทำนายการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 12.2 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.142

ในลักษณะนี้แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น(X_2) ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ได้ดังนี้

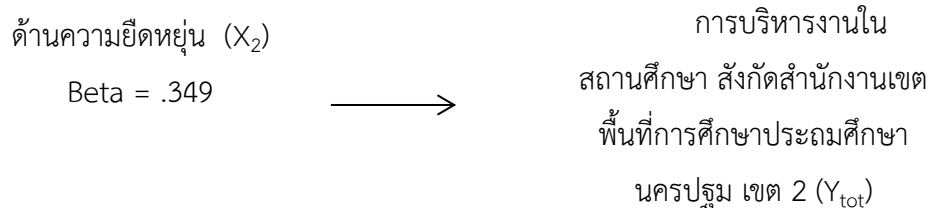
สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 3.858 + .202(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = .349(X_2)$$

สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

อภิปรายผล

1. การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ กาญจนา ศิลา (2555: 103) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน เขตบางเขน พบว่าครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ตามหลักอริยบท 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิสัยทัศน์เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้บริหาร สถานศึกษาในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาจึงเน้นการ สร้างผู้บริหารให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลง ที่เน้นการทำงานเป็น ทีม ดังนั้นผู้อำนวยการโรงเรียน ต้องมีทักษะในการโน้มน้าวให้ครูในโรงเรียนสามารถทำงาน ร่วมกัน เกิดความสามัคคีภายในโรงเรียน ช่วยกันระดม ความรู้ความสามารถ มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และ ช่วยกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ของโรงเรียนได้ ดังที่กล่าว มาสะท้อนถึงการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของมณฑา ศิริวงษ์ (2559) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร

สถานศึกษาตามความ คิดเห็นของครู อำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับแรก

2. การศึกษาการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานใน สถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ล้วนแล้วแต่เป็นหัวใจหลักที่สำคัญซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหารภาพรวมของการบริหารทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหาร สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการ และทรัพยากรทางการ บริหาร เป็นปัจจัยอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการที่ผู้บริหารจะบริหารงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้นั้นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎีและ หลักการบริหาร เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงาน สถานการณ์และ สิ่งแวดล้อม จึงพูดได้ว่าผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จคือ ผู้ที่สามารถประยุกต์เอาศาสตร์การ บริหารไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 24-30) โดยมีนโยบายและ มาตรฐานในการพัฒนาการศึกษาสำหรับหน่วยงานระดับสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานสูงในระดับสากลได้ โดยเฉพาะด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย ตันตรานนท์ (2562) ได้วิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการพัฒนาการ บริหารงานทั่วไปโรงเรียนวชิรวิทย์เชียงใหม่

3 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นตามหลัก อิทธิบาท 4 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐณิชา พลศรีดา (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัด นครพนม โดยพบว่าตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 3 ตัวแปร โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือความยืดหยุ่น (X2) รองลงมา คือจินตนาการ และการแก้ไขปัญหา ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของ ประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 81.40 มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ .16 และสอดคล้องกับการศึกษาของสมจิตร ชูศรีवास (2562) ซึ่งได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลสินธุ์ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาภาคพลสินธุ์ เขต 1 มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านจินตนาการ ด้านความยืดหยุ่น และ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานด้วยความยืดหยุ่นมีความสำคัญและ ความจำเป็น ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ไม่เครียด และเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากร คิดหาวิธีการที่แปลกใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงานกับงาน ซึ่งธนศ ขำเกิด (2547) ได้กล่าวว่า ความสามารถที่

จำเป็นสำหรับการปรับตัวของผู้บริหารมีอย่างน้อย 5 ประการคือ 1) การวิเคราะห์พฤติกรรมมนุษย์ 2) ความสามารถด้านการบริหาร 3) การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง 4) การจัดการกับปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ 5) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการรู้จักปรับตัวและยืดหยุ่น

ขณะที่ลูซีเออร์และเอชัวร์ (Lussier and Achua, 2002: 15) ให้ความหมายไว้ว่า ความยืดหยุ่นคือ การมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่าง เพื่อนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง และมีการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร นำไปสู่ความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความยืดหยุ่นประกอบด้วย ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับทัศนะของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2554) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะสามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมอย่างรวดเร็วได้ ผู้บริหารจะต้องมีความยืดหยุ่นด้วย เพื่อให้ภาระงานต่างๆ บรรลุผล ในสิ่งที่คาดหวัง และสอดคล้องกับทัศนะของ วิทยานาควัชร (2544) ที่กล่าวไว้ว่าความยืดหยุ่น เป็นคุณสมบัติของผู้นำที่มีความสร้างสรรค์ เนื่องจากจะนำไปสู่ความสำเร็จสูงยิ่งในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งตามที่ คติพงษ์ อ่อนไชย และคณะ (2565) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอาชีวศึกษา จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านความยืดหยุ่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น และรับฟังเพื่อนำมาปรับใช้ ใน การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการปรับตัวให้ เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนสอนของบุคลากรภายในสถานศึกษาและมีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงรับฟังข้อเสนอแนะของบุคลากรในการทำงาน

สรุป

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนา ด้านยืดหยุ่น โดยมีผลการวิเคราะห์รายด้าน ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ด้านจินตนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถในการบูรณาการทักษะและความรู้ต่างๆในการทำงาน ด้านยืดหยุ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสามารถยอมรับข้อผิดพลาดของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ และร่วมกันแก้ไข

การวิเคราะห์ผลการบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่จัดอยู่ในลำดับแรกได้แก่ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการจัดระบบ

การประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำกับตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การใช้งบประมาณของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้แก่ ด้านการยึดหยุ่นตามหลักอิทธิบาท 4 ประสิทธิภาพในการทำนายได้ร้อยละ 12.2 และมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ 0.142 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y}_{tot} = 3.858^{**} + .202^{**}(X_2)$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z' = .349^{**}(X_2)$

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรเปิดใจกว้างยอมรับสิ่งใหม่ๆ กล้าตัดสินใจ กำหนดทิศทางและเป้าหมายชัดเจน มีความยุติธรรมและเสมอภาคต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
2. สถานศึกษาควรมีวิธีการวางแผนงาน ของสถานศึกษา จัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้งานทั้ง 4 ในสถานศึกษา เพื่อให้งานแต่ละด้านดำเนินได้สำเร็จ
3. หากผู้บริหารสถานศึกษา นำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาจะทำให้ สถานศึกษามีบรรยากาศการทำงานที่ดี และสามารถบริหารงานในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านบริหารทั่วไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อหาแนวทางในการจัดการศึกษา
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือภูมิภาคอื่นๆ
3. ควรมีการวิจัยคุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กาญจนา ศิลา. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2562). การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2. Retrived: 10/11/2566. From: https://npt2.go.th/news_km
- คตพงษ์ อ่อนไชย, วิทยา จันทรศิลา และ สติพร เขาวนชัย. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในอาชีวศึกษาจังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการเพื่อนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ คณะการบัญชี และการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 1(1), 72-77.
- ฉัตรชัย ตันตรานนท์. (2562). การศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารทั่วไปโรงเรียนวชิรวิทย์เชียงใหม่อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณัฐธินิชา พลศรีดา. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของหัวหน้าศูนย์เด็กเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนครพนม. ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธเนศ ขำเกิด. (2550). แนวทางการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน. คณะครุศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2549). เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา :การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- บุญมี แทนแก้ว.(2539). จริยศาสตร์.พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- พระธรรมปิฎก. (2546). พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่10. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.
- พุทธทาสภิกขุ. (2537). การงานที่เป็นสุข. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสภา.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2019). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ด้วยรูปแบบ CIPPIEST. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 5(2), 19-36.
- วิทยา นาควัชระ. (2544). เลี้ยงลูกให้เก่ง ดี และมีความสุข IQ EQ MQ AQ. สำนักพิมพ์ Goodbook.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

- สมจิตร ชุติราวาส. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. สืบค้น: 11/11/2566. จาก ThaiLIS. <https://tdc.thailis.or.th>
- สุชีพ ปุญญานุภาพ. (2541). *คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566—2570)*. ราชกิจจานุเบกษา. Retrived: 10/11/2566. From: http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/E/258/T_0001.PDF
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- Cronbach, L. J., & Shavelson, R. J. (2004). My current thoughts on coefficient alpha and successor procedures. *Educational and psychological measurement*, 64(3), 391-418.
- Desmond, J., & Wilson, F. (2019). Democracy and worker representation in the management of change: Lessons from Kurt Lewin and the Harwood studies. *Human relations*, 72(11), 1805-1830.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Lussier, R. N., & Achua, F. C. (2001). *Leadership; theory, application, skill*. USA: South-Western Publishing.